

Activiteitenverslag Stadhuismuseum 2023

Inhoudsopgave

Verslag Raad van Toezicht.....	4
Inleiding.....	6
BEHEER VAN DE GEMEENTELIJKE COLLECTIE	6
Gemeentelijke collectie	6
Collectieregistratie	6
Collectieonderhoud.....	7
Bruiklenen.....	7
<i>Inkomend</i>	7
<i>Uitgaand</i>	7
Schoonmaak en controle.....	8
Ontzamelen.....	8
Onderzoek en publicaties.....	8
Collectiedocumentatie	9
Aanwinsten.....	9
PRESENTEREN VAN DE COLLECTIE.....	10
Aanpassingen aan de semipermanente presentatie.....	10
Wissel­exposities	10
Collectie online.....	13
Activiteiten	14
Educatie	15
Openstelling.....	15
Bezoek.....	15
Bezoek online	16
Cultureel ondernemerschap	16
Museumshop.....	16
Museumcafé.....	16
Uitgeverij.....	16
Verhuur museale ruimtes	17
SAMENWERKING.....	17
STADHUISMUSEUM IN DE PERS.....	18
PERSONEEL	19
Uit dienst.....	19
In dienst.....	19
Inhuur	19
Vrijwilligers	19
Opleiding.....	20
Huisvesting medewerkers.....	20
GEBOUW	20

Het voormalige stadhuis van Zierikzee.....	20
De gevangencellen in het Gravensteen.....	22
FINANCIËN.....	22
Investingen.....	23
BIJLAGEN.....	24
1 Raad van Toezicht en directeur-bestuurder.....	24
2 Overzicht van afstotingen uit de gemeentelijke collectie:.....	25
3 Aanwinsten tot de gemeentelijke collectie.....	26
4 Aanwinsten tot de bibliotheek van het Stadhuismuseum.....	30

Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) van de Stichting Stadhuismuseum Zierikzee kijkt terug op een positief verslagjaar. De verschillende activiteiten van het museum, steeds geïnitieerd door een betrokken en creatief team en ondersteund door een waardevolle groep vrijwilligers, hebben het bezoekersaantal teruggebracht op het niveau van vóór de pandemie. De tentoonstellingen, presentaties en publicaties vonden en vinden (inter)nationale erkenning en waardering, waarmee het Stadhuismuseum haar ambities meer dan waarmaakt. Daarbij wordt de kerntaak, het beheren van de collectie van de gemeente Schouwen-Duiveland, zeker niet uit het oog verloren. Met nauwkeurigheid, toewijding en precisie wordt de collectie beheerd. De huisvesting in een karakteristieke, maar museum-technisch gezien 'beperkte', omgeving staat daarbij somtijds wel in de weg. Met een in de (nabije) toekomst voorziene verbouwing van de entree van het museum kan dit gedeeltelijk worden opgelost. De meer structurele problemen met het gebouw en het depot blijven vooralsnog een gegeven.

In het verslagjaar 2023 heeft de RvT afscheid genomen van mevrouw Petra Warnar. Zij was lid van de RvT vanaf het prille begin van het verzelfstandigde museum in 2016. De raad is haar dankbaar voor haar inzet en betrokkenheid in de afgelopen acht jaren. Mevrouw Warnar vervulde de rol van vicevoorzitter en was lid van de financiële commissie van de raad. Haar plaats is ingenomen door mevrouw Karen Nije, die pas in 2024 formeel is benoemd. Mevrouw Nije heeft de plaats in de financiële commissie overgenomen. De heer Janse heeft de rol van vicevoorzitter op zich genomen. De raad is in 2023 viermaal bijeengekomen, waarbij telkens de financiële gang van zaken, de bedrijfsvoering en alle andere relevante ontwikkelingen aan de orde zijn geweest. De raad heeft het eigen functioneren beoordeeld als ook dat van de directeur-bestuurder. In 2023 is de overeenkomst met de (management-organisatie van de) directeur-bestuurder verlengd. De aflopende overeenkomst is per 1 april 2024 onder gelijke voorwaarden verlengd tot uiterlijk 31 december 2026.

Genoemde verlenging, als ook de opvolging van mevrouw Warnar en de verdere verantwoordelijkheden van de raad zijn in het verslagjaar vanzelfsprekend gedeeld met de verantwoordelijk wethouder en haar team. Tweemaal heeft een gezamenlijk overleg plaatsgevonden. De raad waardeert ten eerste de betrokkenheid van de wethouder en haar team bij de activiteiten van het Stadhuismuseum. De bedrijfsvoering van het Stadhuismuseum is afhankelijk van de financiële bijdrage van de gemeente Schouwen-Duiveland. De raad is dankbaar voor deze ondersteuning. Daar waar incidentele of semi-structurele extra ondersteuning noodzakelijk is, te denken valt aan de hoge energiekosten in de recente verslagjaren, neemt de gemeente Schouwen-Duiveland ook haar verantwoordelijkheid.

In 2023 heeft de directeur-bestuurder verder inhoud gegeven aan de voorbereidingen van een mogelijke museale inrichting en invulling van het Gravensteen in Zierikzee. De raad steunt hem daarin en ziet met een toekomstige toevoeging van het Gravensteen een goede mogelijkheid de ambities en doelstellingen van het Stadhuismuseum te realiseren. De verdere ontwikkeling zal in komende (verslag)jaren worden opgevolgd. Ook een herinrichting van de semipermanente tentoonstelling in het Stadhuismuseum zelf is in 2023 aan de orde gekomen. Binnen haar

verantwoordelijkheden heeft de raad met belangstelling kennisgenomen van het proces en de eerste uitkomsten inzake een nieuwe opzet van het hart van het Stadhuismuseum.

De RvT is de directeur-bestuurder, zijn enthousiaste en deskundige team en de vrijwilligers zeer erkentelijk voor hun inzet voor en betrokkenheid bij het Stadhuismuseum. Over het verslagjaar 2023 wordt aan de directeur-bestuurder decharge verleend voor het gevoerde beleid. De Raad verwijst op deze plaats naar het (financiële) jaarverslag voor een verdere toelichting op de bedrijfsvoering over 2023.

Namens de Raad van Toezicht,

dr. Arjan van 't Veer, voorzitter

Inleiding

2023 Is het eerste hele jaar na de coronapandemie (januari 2020 tot en met mei 2022) dat het Stadhuismuseum weer volledig zonder beperkingen open kon zijn voor publiek. Het team van het Stadhuismuseum Zierikzee prijst zich gelukkig dat het zonder persoonlijke of grote bedrijfsmatige schade door deze moeilijke periode is gekomen en dat de belangstelling voor de tentoonstellingen en activiteiten weer terug is op het niveau van vóór de pandemie.

Met dit *Bestuursverslag 2023* wordt verantwoording afgelegd over de besteding van de subsidie, ontvangen van de gemeente Schouwen-Duiveland, en van de zelf verworven gelden aan het beheer van de gemeentelijke collectie Schouwen-Duiveland.

BEHEER VAN DE GEMEENTELIJKE COLLECTIE

De collectiebeheerder heeft voor het beheer van de gemeentelijke collectie in de tweede helft van het verslag assistentie gekregen van een jonge collega, die in haar opleiding de meest recente normen en waarden van collectiebeheer heeft meegekregen. Samen met vrijwilligster mw. C. Vercauteren hebben zij de gegevens van het belangrijkste deel van collectie – de objecten gekwalificeerd als Deltaplan A en B – doorlopen en waar nodig aangepast en aangevuld.¹

Gemeentelijke collectie

Op initiatief van de gemeente Schouwen-Duiveland heeft het bureau Helicon Conservation Support op 15 augustus een fysieke controle uitgevoerd op de wijze waarop de gemeentelijke collectie door het Stadhuismuseumteam wordt beheerd. De uitkomst van dit onderzoek is gevat in een rapport dat dit verslagjaar niet meer in definitieve vorm is aangeboden en dus ook niet met de gemeente is besproken. In dit verslagjaar is daar waar nodig en zinvol al wel een begin gemaakt met het opvolgen en/of uitvoeren van de in de eerste conceptversie van het rapport gemaakte aanbevelingen.

Collectieregistratie

In het kader van de voorbereiding voor de overgang van het collectieregistratiesysteem AdLib naar Axiell Collections is in dit verslagjaar vanaf 1 juli een project gestart om de in de periode 2009-2012 in bulk ingevoerde gegevens over de objecten op volledigheid en juistheid te controleren. Tegelijk is ook naar de conditie van de objecten gekeken. Dit project is noodzakelijk gebleken omdat de collectiebeheerder, ondanks uitbreiding van uren sinds september 2017 met 33%, alsmat niet is toegekomen tot die controle.

De nieuwe medewerker collectiebeheer heeft samen met vrijwilliger mw. Vercauteren in de tweede helft van dit verslagjaar grote stappen gezet in verbetering en aanvulling van de data in het huidige collectieregistratiesysteem. Hun beider inzet heeft duidelijk gemaakt dat in het volgende verslagjaar hier zeker mee moet worden doorgegaan. Dit om de overstap naar een nieuw collectieregistratiesysteem alleen maar meer succesvol te laten zijn.

Vrijwilligers mw. E. Roskam, A. Donkers en A. Bruijns hebben samen de verzameling van de Gasfabriek geregistreerd, de collectie tegels opnieuw bekeken en de bestaande beschrijvingen in het collectieregistratiesysteem aangevuld en waar nodig gecorrigeerd.

---

¹ Zie voor de Deltaplankwalificaties: https://nl.wikipedia.org/wiki/Deltaplan_voor_het_Cultuurbehoud.

Mw. Roskam houdt ook de bibliotheek van het Stadhuis museum bij en zorgt dat de media-uitingen van het Stadhuis museum digitaal worden opgeslagen.

Vrijwilliger mw. L. van de Geest heeft de aanwinsten beschreven, waar nodig achtergrond-informatie erover opgezocht en in het collectieregistratiesysteem gezet.

De nog steeds apart van het collectieregistratiesysteem bijgehouden standplaatsregistratie is eveneens in de tweede helft van dit verslagjaar gekoppeld aan de data in het systeem. Veel tijdrovend dubbel werk met een grote kans op fouten is hiermee nu eindelijk weggenomen.

Voor de overstap naar het nieuwe collectieregistratiesysteem is een uitgebreid oriëntatietraject gevolgd, waarbij zaken als gebruiksgemak, presentatiemogelijkheden op het www maar ook ervaringen van collegae uit het veld met de conversie een belangrijke rol hebben gespeeld. De overstap zal in het volgende verslagjaar zijn beslag gaan nemen.

Collectieonderhoud

Om een museale collectie gereed te houden voor presentatie in eigen huis of bij derden dient er nog steeds aan sommige stukken onderhoud te worden gepleegd. In dit verslagjaar is dit geschied aan:

A. Blomme, *Zicht op Zierikzee vanaf de Nobelpoort*, olieverf op doek (inv. nr. 6067)

J. Ausloos, *Legenda*, gebakken residu uit waterputten op Schouwen-Duiveland (inv. nr. 5935)

In samenwerking met de Stichting der Heerlijkheden Oosterland, Sirjansland en Oosterstein zijn de door David Finsonius (ca 1597- 1646) geschilderde portretten van Willem van Hertsbeeck (1576/77-1640), ambachtsheer van Botland en zijn echtgenote Anna van Borssele (ca 1608?- ?; inv. nr. 6122a-b) gerestaureerd met als doel de semipermanente presentatie van het Stadhuis museum te 'upgraden'.

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed te Amersfoort heeft op verzoek van het Stadhuis museum het origineel van de *Potvis van Brouwershaven* (1606; inv. nr. 6146) en de geschilderde portretten van Bonifacius de Jonge (1567-1625) en zijn derde echtgenote Catharina Winkelman (1567-1647; objectnrs. 6147a-b) gerestaureerd en eveneens aan het Stadhuis museum aangeboden voor semipermanente presentatie.

Bruiklenen

Inkomend

De diverse exposities in het Stadhuis museum hebben ook dit verslagjaar weer gezorgd voor een stroom aan inkomende bruiklenen. Mooi om hier te melden is dat het Stadhuis museum door collegae van de grotere musea, particuliere verzamelaars en door handelaren als een steeds serieuzer bruikleennemer wordt gezien. Werk dat het museum drie jaar geleden nog niet in bruikleen kreeg omdat de particuliere bruikleengever naar eigen zeggen 'het Stadhuis museum niet kende en tot dan toe alleen aan musea als het Louvre, het Brits Museum en Rijksmuseum had uitgeleend', kon dit jaar zonder enig probleem voor de volle elf maanden in een wisselexpositie worden getoond.

Uitgaand

De collectie van de gemeente Schouwen-Duiveland, beheerd door het Stadhuis museumteam, wordt steeds beter gevonden door de collega musea in binnen- en buitenland. In dit verslagjaar is het in 2022 verworven werk van H.J. Wolter *Zomeravond in Zierikzee* (inv. nr. 6128) in bruikleen gegeven aan Museum Flehite in Amersfoort voor de expositie *Wolter en Water*.

Het langdurig bruikleen aan Museumboerderij Goemanszorg in Dreischor is ook dit jaar weer verlengd. Het betreft hier:

- een hekel (inv. nr. 0186a)
- een meekrap kruiwagen (inv. nr. 0242)
- twee handmolens (inv. nr. 5157 en 5158)
- een wol- of vlaskam (inv. nr. 5464).

Schoonmaak en controle

Mw. J. Graven ondersteunt de collectiebeheerder maandelijks in het schoonhouden van de depots en de presentatieruimten. Schoonmaken van museale objecten zelf is een activiteit waar naast algemene ook specifieke én specialistische kennis voor nodig is. Gebrek aan dit soort specialistische kennis binnen het eigen team houdt in dat die – daar waar nodig – extern wordt ingehuurd.

Ontzamelen

In gevolge het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. 25 oktober 2022 zijn in dit verslagjaar objecten uit de gemeentelijke collectie – om niet – in eigendom overgedragen aan de Stichting Nieuwe Kerk Zierikzee en aan Stichting Renesse. Een overzicht van de overgedragen objecten wordt gegeven in bijlage 2 van dit verslag. Met deze twee afstotingen is de uitvoering van het besluit dat het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Schouwen-Duiveland d.d. 25 oktober 2022 afgerond.

Onderzoek en publicaties

Kunsthistoricus en voormalig conservator van het Noord-Brabants Museum drs. Bernard Vermet heeft dit verslagjaar op verzoek van het Stadhuis museum zijn studie naar het leven en werk van de Zeeuwse meester-schilder Dirck van Delen (1605-1671) afgerond met een selectie van zijn werk voor een tentoonstelling in 2024 en een script voor een bij de expositie uit te geven publicatie. Vermet was in 1983 op Dirck van Delen aan de Rijksuniversiteit Leiden afgestudeerd, maar was tot nu toe niet aan een ‘overall’ publicatie over zijn afstudeeronderwerp toegekomen.

Mw. dr. Carla van de Puttelaar heeft een plan ingediend om twee schilderijen toegeschreven aan de Zeeuwse meester-schilder Salomon Mesdach (ca. 1600 – na 1632) centraal te zetten in een presentatie met begeleidende publicatie over de kleding en de sieraden die door de geportretteerden wordt gedragen. In dit project, dat past binnen de reeks *Zeeuwse meesters uit de Gouden Eeuw*, werkt zij samen met dr. Rudi Ekkart, voormalig directeur van het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie. De presentatie en begeleidende publicatie staan gepland voor de eerste helft van 2025.

Met kunsthistoricus en ‘Kunst en Kitsch-coryfee’ drs. Jim van der Meer Mohr zijn dit verslagjaar afspraken gemaakt voor een expositie met begeleidende publicatie over achttiende-eeuwse Zeeuwse portretten en portrettisten die voor de tweede helft van 2025 staat geprogrammeerd.

Prof. dr. Karen Hearn is dit verslagjaar begonnen met haar onderzoek naar het leven en werk van Cornelis Jonsen van Ceulen (1593-1661). Een tentoonstelling met wederom een begeleidende publicatie over zijn leven en werk – de eerste in de reeks die in het Nederlands

zowel als in het Engels zal verschijnen – staat in de planning van het Stadhuismuseum voor 2026.

Met dr. Edwin Buijsen, hoofd van het Erfgoedlaboratorium van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en voormalig hoofd onderzoek bij het Mauritshuis, zijn afspraken gemaakt voor een tentoonstelling en begeleidende publicatie in 2027 over kleine landschappen vervaardigd door Zeeuwse meesters uit de Gouden Eeuw.

In het kader van het voornemen het Zierikzeese Gravensteen met ingang van het seizoen 2026 in gebruik te nemen als museale belevenis, is een werkgroep opgestart om te komen tot een voor een breed publiek toegankelijke publicatie. Aan deze werkgroep doen naast de conservator en de directeur-bestuurder van het Stadhuismuseum, voormalig gemeentearchivaris van Schouwen-Duiveland dr. Huib Uil, relatiebeheerder van het Zeeuws Archief vestiging Zierikzee drs. Ilja Mostert, Iris van der Zande MA, promovendus aan de Vrije Universiteit over het negentiende eeuwse gevangeniswezen in Nederland en de bouwhistorici drs. Paula van der Heiden en drs. Hein Hundertmark mee.² 2026 Is voor het Zierikzeese Gravensteen een belangrijk jaar. Uit de op initiatief van het Stadhuismuseum getranscribeerde bouwrekening uit 1524-1526 is namelijk gebleken dat het huidige pand in 2026 precies 500 jaar in gebruik is. Het inmiddels bekende deel van 'het verhaal van het Zierikzeese Gravensteen' biedt voldoende mogelijkheden om monumentenstad Zierikzee en dus Schouwen-Duiveland (inter-)nationaal op de toeristisch kaart te zetten.

Collectiedocumentatie

Goede documentatie over de objecten behorende tot de gemeentelijke collectie is van groot belang voor de kennis over deze objecten. Tot nu toe wordt nog gewerkt met papieren dossiers, waarvan veel in de beginjaren van deze eeuw is verzameld door conservator Peter Priester. In het nieuwe collectieregistratiesysteem zullen deze papieren dossiers digitaal kunnen worden opgeslagen en dus snel worden geraadpleegd en/of gedeeld.

Aanwinsten

Het Stadhuismuseum ziet het op een hoger niveau brengen van de organisatie door kwaliteitstentoonstellingen en dito begeleidende publicaties te verzorgen inmiddels beloond in de verwerving van bijzondere schenkingen ten behoeve van de gemeentelijke collectie. Zonder de andere schenkingen (zie bijlage 3) tekort te doen, mogen hier de twee in elkaar passende glazen vazen door Bert Frijns worden vermeld. Het betreft hier een schenking naar aanleiding van de overzichtsexpositie van Frijns' werk in 2022 in het Stadhuismuseum, die op advies van de Vereniging Rembrandt aan de gemeentelijke collectie Schouwen-Duiveland is toegevoegd kunnen worden. Zeker vermeldenswaard is hier ook de *Begraafplaats van Dreischor* door Theo Voorzaat, geschonken door een particuliere verzamelaar uit Hengelo (Ov).

De bibliotheek van het Stadhuismuseum is dit verslagjaar op mooie wijze aangevuld met onder andere de bijzondere schenking van de erven J. Schot B.Wzn (zie bijlage 4). Door de aanleg van een eigen handbibliotheek hoeven medewerkers van het Stadhuismuseum niet voor elk 'weetje'

---

² De leden van de werkgroep verrichten hun arbeid voor dit project geheel onbezoldigd en vrij van hun eventuele overige functies.

buiten de eigen organisatie op zoek naar gegevens over bijvoorbeeld de collectie of voor een nieuwe tentoonstelling.

Naast de klassieke handbibliotheek is ook digitale bibliotheek van het museum dit jaar weer met een aantal werken aangevuld. Het betreft hier vooral beleidsdocumenten van de nationale, provinciale en lokale overheden. Inhoudelijke publicaties kunnen vooralsnog voornamelijk alleen in boekvorm worden verworven, al treedt daar inmiddels ook een lichte verandering in op. Interessante artikelen in oudere tijdschriften komen steeds meer digitaal beschikbaar en worden dan ook als zodanig opgenomen.

PRESENTEREN VAN DE COLLECTIE

Aanpassingen aan de semipermanente presentatie

In dit verslagjaar zijn de plannen voor de aanpassing van de semipermanente presentaties van het Stadhuismuseum weer een stuk meer concreet geworden. Deze huidige presentaties zijn ingericht in 2011/2012 op basis van plannen uit 2007 en al enige jaren niet meer wervend voor nieuw of herhaal bezoek. Vooral inwoners van de eigen gemeente komen, al of niet met hun gasten van buiten de gemeente, steeds minder vaak naar het museum.

Een geplande aanpassing van deze omvang vergt een zorgvuldige en daardoor langdurige voorbereiding, een goede planning én een behoorlijk budget. De afgelopen jaren is door de conservator en de projectleider presentatie, ondersteund door de collectiebeheerder, de medewerker techniek en beveiliging en de systeembeheerder, gewerkt aan ideeën voor een nieuwe verhaallijn.

Met externen is gespard over de juiste wijze van presentatie. Vertegenwoordigers van culturele fondsen zijn in een vroeg stadium reeds geraadpleegd over de plannen, zodat reeds bekend is welke mogelijkheden er bestaan tot het verkrijgen van financiële bijdragen om te plannen ook te kunnen realiseren. De daadwerkelijk uitvoering van de plannen zal eerst in het volgende verslagjaar ter hand kunnen worden genomen.

Wisselexposities

Het Stadhuismuseum heeft dit jaar tien wisselexposities georganiseerd. Het betreft hier doorgaans complete tentoonstellingen, een enkele keer ook een presentatie rondom een enkel bijzonder object uit de eigen collectie.

Stillevens door Zeeuwse meesters uit de Gouden Eeuw

Als eerste wisselexpositie in dit verslagjaar opende de vijfde tentoonstelling binnen de reeks *Zeeuwse meesters uit de Gouden Eeuw*. Aandacht is deze maal geschonken aan stillevens. Stillevens zijn schilderijen waarop voorwerpen de hoofdrol spelen. Soms zitten ze vol symboliek, vaker zijn symbolische betekenissen minder belangrijk of zelfs geheel afwezig. Stillevens hebben uiteenlopende scènes als onderwerp en maakten al vroeg deel uit van veel Zeeuwse collecties.

Gastconservator dr. Fred G. Meijer, internationaal erkend expert in de Hollandse en Vlaamse schilderkunst van de zeventiende eeuw en speciaal op het gebied van het stilleven, heeft gezorgd voor een zeer boeiende selectie van stillevens, voorstellende etenswaren op een tafel,

keukenstukken, jachtstillevens, bloemstillevens en vanitasstillevens. Hij heeft ook de bij de wisselexpositie in samenwerking met WBooks uitgegeven en landelijk in de boekhandel verkrijgbare begeleidende publicatie verzorgd.

Herinnering aan de Watersnoodramp 1953

Ter gelegenheid van de nationale herdenking van de Watersnoodramp 1953 is in de Vierschaar van het voormalige stadhuis van Zierikzee een vitrine ingericht met objecten uit de collectie die wordt beheerd door het Stadhuismuseum.

Het belangrijkste aan de Watersnoodramp 1953 te relateren object uit de gemeentelijke collectie, de noodzender van Peter Hossfeld (1953; inv. nr. 1965), is als langdurig bruikleen van het Stadhuismuseum permanent te zien in het Watersnood Museum.

De presentatie in het Stadhuismuseum is opgezet rondom een set klompen (inv. nr. 1606), gemaakt ter herinnering aan de Watersnoodramp van 1953. Berthus Klomp (1888-1964), een klompenmaker en houtsnijwerker uit Zwartsluis, heeft er zestien dagen aan gewerkt. Zijn klompen zijn door heel Nederland te vinden. In 1956 schenkt hij de getoonde set aan het toenmalige gemeentemuseum van Zierikzee.

Café aan de haven. 150 Jaar café De Gekroonde Suikerbiet

Op 24 mei 1873 krijgt de Zierikzeeënaar Adriaan Cauw een tapvergunning voor de voorkamer van het pand aan de Nieuwe Haven in Zierikzee. Net als veel anderen verdient hij – en na zijn dood zijn weduwe – een centje bij door de verkoop vanuit zijn huiskamer van ‘sterken drank in het klein’.

De plek aan de haven blijkt cruciaal. Schippers, sjouwers en boeren weten het café te vinden. Vooral tijdens de bietencampagne (van september tot het einde van het jaar), wanneer de kade vol ligt met peeën oftewel suikerbieten. Jan Jakobus van den Houten doopt zijn koffiehuis met herberg rond 1892 om die reden tot ‘De Gekroonde Suikerbiet’.

Gedurende het 150-jarig bestaan van ‘De Biet’ is er veel veranderd. Uitbaters volgen elkaar op en drukken hun stempel op het pand. Vanaf de jaren '80 weten ook watersporters het café te vinden. Veel activiteiten die Zierikzee en het eiland op de kaart zetten worden vanuit het café geïnitieerd.

Met deze presentatie toont het Stadhuismuseum een tot nu toe in het eigen museum onderbelicht stukje verhaal uit het leven op en rond Schouwen-Duiveland.

Krap en klei. Historisch rood uit Zeeuwse bodem

Meekrap is eeuwenlang een heel belangrijk Zeeuws landbouwgewas geweest. De wortels van deze plant worden gebruikt voor het verven van textiel en het maken van kraplakverf. Na de uitvinding van synthetisch pigment aan het einde van de negentiende eeuw verdwijnt de teelt van en de handel in meekrap bijna volledig.

In *Krap en Klei. Historisch rood uit Zeeuwse bodem* staat de historische meekrapcultuur op Schouwen-Duiveland centraal. Beeldend kunstenaar Janneke Kornet (1987) heeft de relatie tussen meekrap en aarde in drie fasen onderzocht en uitgebeeld: de teelt, de verwerking en de

keuring van meekrap. De getoonde werken vormen haar verslag van het historisch onderzoek dat zij speciaal voor deze tentoonstelling heeft verricht.

Deze presentatie op de zolder van het Stadhuismuseum is het vervolg op Kornets kortstondige presentatie in de Bewaerschole (2022) en valt samen met het door haar in opdracht van de Bewaerschole te maken buitenbeeld voor Burgh-Haamstede, dat eveneens is gerelateerd aan de meekrapcultuur.

Johan Elenbaas stillevens

Van 5 juli tot en met 3 september zijn vier stillevens van de kunstschilder Johan Elenbaas (1979) getoond. Met deze kleine presentatie heeft het Stadhuismuseum een hedendaagse tegenhanger laten zien van de stillevens door Zeeuwse meesters uit de Gouden Eeuw.

Willem van Hertsbeeck en Anna van Borsele

Uit de collectie van de Stichting Heerlijkheden Oosterland, Sirjansland en Oosterstein zijn de aan David Finsonius (circa 1597- circa 1647) toegeschreven en 1636 gedateerde geschilderde portretten van het echtpaar Willem van Hertsbeeck (1576/77-vóór 1641) en Anna van Borsele (1608?- ...) in bruikleen ontvangen voor expositie in de Schepen- of trouwzaal van het voormalige stadhuis van Zierikzee.

Schoorsteenmantelstuk uit Oosterland, Peter Snijers, mogelijk 1749-1750

Een aantal jaren geleden is in de schuur van de pachtboerderij van de voormalige buitenplaats 's Heerenhof in Oosterland een achttiende-eeuws schoorsteenmantelstuk gevonden. Het werk is er na een verblijf van ruim zestig jaar in de schuur niet best aan toe. De professionele restauratie van dit werk levert een verrassend resultaat op: de gehele onderkant van het doek blijkt te zijn omgeslagen geweest en de signatuur van de schilder, de Antwerpenaar Peter Snijers (1681-1752), wordt ontdekt.

Om dit fraaie bloemstilleven aan een breed publiek te tonen is het door de Stichting Heerlijkheden Oosterland, Sirjansland en Oosterstein eveneens in langdurig bruikleen gegeven aan het Stadhuismuseum Zierikzee. Het siert nu de schouw boven de schoorsteen in de Schepen- of trouwzaal.

De potvis van Brouwershaven 1606: het origineel

Op verzoek van het Stadhuismuseum is het originele schilderij *De potvis van Brouwershaven 1606* weer terug op Schouwen-Duiveland. Dit werk dat vanwege zijn slechte staat aan het begin van de twintigste eeuw is overgedragen aan het Natuurmuseum Leiden hing al jaren niet meer 'op zaal' in het tegenwoordige Naturalis.

Een in 1918 door restaurator Hendrik G. Luitwieler vervaardigde kopie van dit werk, heeft tot 1997 in het stadhuis van Brouwershaven gehangen. Daarna is deze kopie overgebracht naar het Stadhuismuseum Zierikzee, alwaar het sinds 2012 in de semipermanente presentatie op de eerste etage hangt.

Na overdracht van het originele schilderij aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) in Amersfoort is aldaar meteen een project gestart waarbij dit bijzondere werk is schoon gemaakt

en verschillende restauraties zijn uitgevoerd. Dit met het doel in Zierikzee niet langer een kopie maar het originele schilderij aan het publiek te presenteren.

De kopie zal in de nabije toekomst in langdurig bruikleen worden gegeven aan het Brouws Museum. Het bijzondere 'verhaal van de potvis van Brouwershaven 1606' wordt dan dus op twee plaatsen binnen de gemeente Schouwen-Duiveland verteld.

Bonifacius de Jonge en Catharina Winckelman

Tegelijk met de *Potvis van Brouwershaven 1606* is van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) het geschilderde portret van Bonifacius de Jonge (1567-1625), heer van Oosterland, Sir Jansland en Oosterstein, in bruikleen ontvangen. Ook dit werk is op verzoek van het Stadhuismuseum door het restauratieteam van de RCE 'presentatie gereed' gemaakt. Onderzoek heeft uitgewezen dat het werk niet, zoals eerder aangenomen, is vervaardigd door Michiel Jansz. van Mierevelt (1566-1641). Wie wel de maker is geweest blijft voorlopig nog even onduidelijk.

In het begin van het volgend verslagjaar komt het waarschijnlijk door dezelfde (nog) onbekende maker geschilderde portret van de derde echtgenote van Bonifacius de Jonge, Catharina Winckelman (1576-1647), naar Zierikzee. Het werk wordt eveneens na een grondige opknapbeurt door het restauratorteam van de RCE in langdurig bruikleen afgestaan aan het Stadhuismuseum.

Het is de bedoeling dat beide portretten het volgend verslagjaar de Schepen- of trouwzaal van het voormalige stadhuis van Zierikzee sieren.

Memento Momentum

Het verslagjaar is beëindigd met de expositie *MEMENTO MOMENTUM*, van de in Zonnemaire woonachtige en in Brouwershaven atelier houdende beeldend kunstenaar Rosalinde van Ingen Schenau (1978). In verschillende installaties toont zij antwoorden op de vragen: wat is de waarde van tijd? In hoeverre heb je invloed op een moment? En wie bepaalt welk moment de moeite waard is?

In haar autonome werk bevraagt Van Ingen Schenau vaker de thema's tijd en tijdelijkheid. Zij gebruikt daarvoor veelal de metafoer van bloemen, die in zichzelf kwetsbaar en vergankelijk zijn.

Met deze tijdelijke winterexpositie op zolder wordt voor het eerst ook het carillon in de toren van het voormalige stadhuis van Zierikzee ingezet. Gedurende de tentoonstelling zal elke dag van de week een andere voorslag klinken, zodat naast de tijd ook de dag herkenbaar is.

Collectie online

Bijna geen enkel museum heeft genoeg ruimte om de gehele collectie te tonen. Het Stadhuismuseum kan maar ongeveer 5% van de collectie in presentatie laten zien. De overige 95% staat in depot en is ook niet zomaar in wisselexposities op zaal te brengen. Deze percentages zijn gemiddelden die voor heel veel musea in den lande gelden. Het is voor de gemeentelijke collectie dan ook belangrijk dat de meest interessante stukken uit de depotcollectie tevens online worden gepresenteerd.

Het team van het Stadhuismuseum is ook dit verslagjaar weer actief bezig geweest met het verder digitaal ontsluiten van de collectie in depot. De belangrijkste stukken uit de gemeentelijke collectie, die van de categorie Deltaplan A en B, zijn daarmee 24/7 te bezichtigen. Van de stukken met kwalificatie Deltaplan C zijn de eerste exemplaren nu online gezet.

Activiteiten

Na het succes met het bouwen in LEGO van de St. Lievensmonstertoren ofwel Dikke Toren van Zierikzee in 2020, de Zuidhavenpoort in 2021 en de Nobelpoort in 2022 heeft het Stadhuismuseum Zierikzee in de zomervakantie van dit verslagjaar jonge én volwassen LEGO-fanaten de kans geboden om het Gravensteen van Zierikzee op schaal na te bouwen. Het LEGO-project in het Stadhuismuseum heeft inmiddels naam gemaakt. Bezoekers vragen al vroeg in het jaar of er tijdens de zomervakantie weer een nieuw bouwproject wordt gestart. Deze 'slechtweervoorziening' in de zomervakantie is ook ditmaal weer mogelijk geworden door het ontwerp van Jeroen Struijs en georganiseerd in samenwerking met Intertoys Zierikzee en Bloksjop Goes.

Op verzoek van de Britse ambassade in Nederland is van 24 juli tot en met 6 augustus een fotopresentatie over de kroning van Charles III gehost. Een vertegenwoordiging van de ambassade heeft op 26 juli in het Stadhuismuseum een ontvangst gegeven voor inwoners van Schouwen-Duiveland en vertegenwoordigers van bedrijven op Schouwen-Duiveland met een relatie tot het Verenigd Koninkrijk.

In het kader van de verdieping is op 24 oktober ter gelegenheid van de Maand van de Geschiedenis door de bioloog dr. Wim Backhuys een voordracht gehouden over de lokale medicus en bioloog Job Baster (1711-1775). Bij het opvissen uit het Zierikzeese Kaaskenswater van het uiteindelijk naar hem genoemde drijfslakje kan Baster zomaar 'eureka!' hebben geroepen, het thema van de Maand van de Geschiedenis 2023.

In samenwerking met de lokale Heemkundige Vereniging Stad en Lande is op 16 november een bijeenkomst in het kader van 'Geschiedenis leeft' georganiseerd. Drs. Ilja Mostert van het Zeeuws Archief Zierikzee heeft een voordracht gehouden over 'De rechtspraak op Schouwen-Duiveland vanaf de middeleeuwen tot 1811'.

Eveneens in het kader van de verdieping heeft em. prof. dr. L. Blussé van Oud Alblas op 19 december een voordracht gehouden over het onderwerp van zijn nieuwste boek *De Chinezenmoord. De kolonisatie van Batavia en het bloedbad van 1740*. Deze voordracht is georganiseerd in samenwerking met Boekhandel De Vries.

Huis van Sinterklaas

Dit verslagjaar is voor de negende keer het *Huis van Sinterklaas Schouwen-Duiveland* georganiseerd. Elk jaar worden al vanaf het voorjaar voorbereidingen getroffen om in de periode vanaf de intocht in Zierikzee tot aan pakjesavond de kinderen van Schouwen-Duiveland een onvergetelijke tijd te bezorgen, met als sluitstuk een audiëntie bij Sint-Nicolaas. Het *Huis* heeft dit jaar met de slogan 'Er was eens...' in het teken gestaan van sprookjes.

In totaal hebben 52 groepen 1 t/m 4 van basisscholen binnen de gemeente, een groep van het Gors en ruim 1.000 particulieren het *Huis van Sinterklaas* bezocht. Door tijdens het *Huis* ook stukjes presentatie van het Stadhuismuseum te laten zien, wordt de drempel voor een herhaalbezoek sterk verlaagd.

Educatie

In dit verslagjaar is wederom het tweejaarlijkse educatief project van de Vereniging Musea Schouwen-Duiveland *DOE-US* georganiseerd. Het Stadhuismuseum Zierikzee heeft aan dit project voor de basisschoolgroepen 7 en 8 deelgenomen met 137 leerlingen hebben deelgenomen aan de speciaal voor dit project georganiseerde activiteit '*maak je eigen stilleven*'. Dit vanzelfsprekend in aansluiting bij de op dat moment lopende expositie *Stillevens door Zeeuwse meesters uit de Gouden Eeuw*.

Docent beeldende kunsten Marianne van der Wekken heeft dit verslagjaar in het kader van volwasseneneducatie tweemaal een serie van vier teken- en schilderlessen voor volwassenen gegeven. In beide series hebben de werken uit de wisselexpositie *Stillevens door Zeeuwse meesters uit de Gouden Eeuw* als voorbeeld gediend.

Openstelling

In 2023 is het Stadhuismuseum 1.976 uren open geweest. Hiermee is het museum weer terug op het niveau van vóór de periode van de Coronapandemie.

Bezoek

Het Stadhuismuseumteam heeft in dit verslagjaar 19.242 bezoekers ontvangen. Slechts 15,3% daarvan heeft gratis toegang genoten. Van ongeveer 75% van de bezoekers is de postcode geregistreerd. Uit deze registratie blijkt dat zo'n 9% van onze bezoekers uit het buitenland komt. Van de met postcode geregistreerde bezoekers uit Nederland hebben die vanuit Zeeland met 22,85% maar een nipte meerderheid over die uit Zuid-Holland. Die uit Noord-Brabant blijven met 14,28% een beetje achter en dus zal in de toekomst in bijvoorbeeld westelijk Noord-Brabant meer publiciteit gegenereerd kunnen worden voor de activiteiten van het museum. Lagere percentages voor bezoekers uit verder weggelegen provincies als Noord-Holland (11,39%), Utrecht (10,10%), Gelderland (6,71%) – hoe verder weg hoe minder bezoekers – valt te verklaren uit de aanmelding van heel veel minder groepsbezoeken sinds de coronaperiode.

Naast het feit dat een touringcar de binnenstad van Zierikzee niet in kan én ook niet in mag rijden en dus de passagiers niet voor de deur van het museum kan afleveren, blijkt er in dit verslagjaar bij veel mensen nog de angst te bestaan samen per bus op reis te gaan. Verwacht mag worden dat, wanneer de angst voor besmetting is afgenomen en de stad Zierikzee meer op de kaart komt van de dagtriporganisatoren, het museum toch weer aanmeldingen van groepsbezoeken gaat ontvangen. Een voorziening van vervoer van de (bus)parkeerplaatsen naar de binnenstad van Zierikzee zal zeker ook bijdragen aan bezoek aan het Stadhuismuseum, al gaat het museum dat nooit zelf kunnen organiseren. Verder verdient een betere toeristische bewegwijzering vanaf de parkeerplaatsen naar de binnenstad en van de binnenstad naar het

Stadhuismuseum de aandacht van de gemeente. Door het middeleeuwse stratenplan blijft de Meelstraat, de middelste straat op de Dam, moeilijk te vinden.

Bezoek online

Het Stadhuismuseum heeft in dit verslagjaar via de eigen website www.stadhuismuseum.nl ruim 24.600 unieke bezoekers verwelkomt. Deze online bezoekers worden niet bij het gewone bezoekersaantal opgeteld, al 'bezoeken' ze wel de museale omgeving van het Stadhuismuseum. Samen hebben zij ruim 206.000 pagina's van de website van het Stadhuismuseum geraadpleegd. Populair bij de online bezoekers zijn de pagina's bezoekersinformatie, Gravensteen en tentoonstellingen.

Ruim 19.500 van deze bezoekers komen uit Nederland, bijna 2.250 uit Duitsland en bijna 1.700 uit België. De overige ruim 1.150 bezoekers komen uit diverse gebieden over de gehele wereld.

Cultureel ondernemerschap

In dit verslagjaar heeft het team van het Stadhuismuseum zich ook weer ingespannen door middel van cultureel ondernemerschap bij te dragen aan het exploitatiebudget van het museum. Het doet dat door middel van verkopen via de museumshop, het museumcafé, de eigen uitgeverij en het verhuren van museale ruimtes.

Museumshop

De verkopen in de museumshop blijven nog steeds achter op het gewenste niveau. De nu gebruikte vierkante meters verkoopvitruine en het uit te stallen assortiment dragen te weinig bij aan het exploitatieresultaat van het museum. Voornaamste reden hiervan is de minder gelukkige plaats van de shop in het museum en de onmogelijkheid in de huidige situatie de te verkopen artikelen beter aan te lichten. De hoop blijft gevestigd op verplaatsing van de entreebalie inclusief museumshop naar het 'Auditorium', waar een betere opzet met ruimere verlichting mogelijk is.

Museumcafé

De bijdrage vanuit het museumcafé aan de exploitatie blijft ook achter. Bij mooi weer genieten bezoekers van het museum vanzelfsprekend van het terras op de binnenplaats, maar bij minder mooi weer blijft de binnenruimte ingericht voor horeca minder aantrekkelijk.

Voor het museumcafé blijft ook de hoop gevestigd op de verplaatsing van de entree naar het 'Auditorium', zodat bij binnenkomst én vertrek meer duidelijk wordt dat er in het museum bij aankomst en vertrek nog iets geconsumeerd kan worden.

Uitgeverij

Beeldend kunstenaar Leen van Duivendijk uit Middelburg kwam dit verslagjaar met een script voor een boek over de Schouwse beeldend kunstenares jkvr. C.A. (Miems) van Citters (1936). Uitgevers op landelijk of regionaal niveau bleken niet geïnteresseerd dit werk in hun fonds op te nemen. Het script is door het Stadhuismuseum verrijkt met illustraties uit de eigen documentatie en in eigen beheer als boek uitgegeven.

De kosten van het produceren en uitgeven in eigen beheer zijn voor het grootste deel gedragen door bijdragen van twee fondsen uit de familie Van Citters. Het boekwerk is te koop bij de erkende boekhandels in Goes, Middelburg en Zierikzee en in de shop van het museum.

Verhuur museale ruimtes

Enkele ruimten in het Stadhuismuseum zijn voor een beperkt aantal gelegenheden te huur. Een van die gelegenheden is de sluiting van een huwelijk, waarvoor de Schepen- of trouwzaal en dus een groot deel van de eerste etage voor ongeveer een uur moet worden afgesloten voor de reguliere museumbezoekers. Ter compensatie voor de derving van de inkomsten uit bezoek en voor de inzet van personeel als bode wordt voor een huwelijksceremonie een 'huur' gevraagd.

Andere gelegenheden waarvoor ruimtes beschikbaar worden gesteld zijn vergaderingen voor vertegenwoordigers van de musea uit de eigen gemeente, redactievergaderingen van de Kroniek van het Land van de Zeemeermin (Schouwen-Duiveland) of bestuursvergaderingen van de Ondernemersvereniging InZzee. Wanneer leden van het Stadhuismuseumteam actief deelnemen in deze organisaties wordt voor het gebruik van de ruimtes geen financiële bijdrage gevraagd.

SAMENWERKING

In het kader van de museale samenwerking is dit verslagjaar advies geleverd aan Museumboerderij Goemanszorg over de voor 2024 geplande tentoonstelling, het vrijwilligersbeleid en een vanuit de Museumregistratie verplicht calamiteitenplan. Het bestuur van het museum is ook ondersteund in de determinatie van een grote schenking kant.

Het bestuur van Brusea is hulp geboden bij het zetten van de eerste stappen tot het maken van een plan voor de vanuit de gemeente geïnitieerde revitaliseringssubsidie.

Als voorzitter van de Vereniging van Musea Schouwen-Duiveland (VMSD) en tevens 'aanjager' van het kernteam, bestaande uit de projectmedewerker PR en communicatie en de educatief medewerker, heeft de directeur-bestuurder een bijdrage geleverd aan de uitbreiding van de bekendheid van de kleine musea op het eiland en de organisatie van educatieve projecten bij de kleine musea. In deze hoedanigheid is ook medewerking verleend aan een introductie van de organisatie van een 'Digital tour project' voor elk van de zes kleine musea op het eiland.

Als bestuurslid van de Vereniging van Zeeuwse Musea (VZM) heeft de directeur-bestuurder de musea op Schouwen-Duiveland ook op provinciaal niveau vertegenwoordigd.

Met de ondernemers in de binnenstad van Zierikzee is samengewerkt in de Ondernemersvereniging InZierikzee en de Stichting Ondernemersfonds binnenstad Zierikzee. De directeur-bestuurder heeft bij beide organisaties de functie van penningmeester vervuld.

De directeur van Museum Veere is dit verslagjaar diverse malen van advies gediend hoe hij het Museum De Schotse Huizen en het voormalige stadhuis van Veere nieuw leven in kan blazen. Uit deze adviezen zal in de toekomst mogelijk ook een samenwerking in de presentatie kunnen voortvloeien.

De conservator van het Stadhuis museum is ook dit verslagjaar opgetreden als eindredacteur van de *Kroniek van het land van de Zeemeermin* van de Vereniging Stad en Lande van Schouwen-Duiveland.

De Vereniging ter bevordering van de papierknipkunst is bijgestaan in het verkrijgen van een silhouetterstoel. Helaas is de door het Stadhuis museum indertijd aan het Cameramuseum geschonken stoel daar niet bewaard en is door de vereniging een nieuwe moeten worden vervaardigd. Vanuit het Stadhuis museum is de vereniging geholpen aan het ontwerp.

Het Dordts Patriciershuis is dit verslagjaar ondersteund met de uitwerking van hun plannen voor een silhouetten tentoonstelling. De wisselexpositie in het Stadhuis museum uit 2015 *Portretsilhouetten, het Facebook` van de 18de en 19de eeuw* bleek als voorbeeld voor hun plan te dienen.

Het Streekmuseum Goeree-Overflakkee is geholpen met opzetten van een meer professionele museumorganisatie en het borgen van een exploitatiesubsidie vanuit de gemeente.

Stichting Centree is ook dit verslagjaar weer ondersteund met een WiFi-voorziening, noodzakelijk voor de door hun georganiseerde openstelling van de St. Lievensmonstertoren.

Ten slotte is kinder-griezelboeken-schrijfster Cheyenne van Walsum geholpen bij haar verhaal over de uitvoering van de beul in het lokale Gravensteen van Zierikzee van zijn veroordeling. De samenwerking heeft geresulteerd in een digitaal beschikbaar verhaal en een video.

Ondersteuning in de realisatie van de eigen taak heeft het Stadhuis museum in de vorm van samenwerking ontvangen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, de RKD-Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis en in het bijzonder van het Zeeuws Archief Middelburg én Zierikzee.

STADHUIS MUSEUM IN DE PERS

De activiteiten georganiseerd vanuit het Stadhuis museum hebben diverse malen de aandacht van de schrijvende pers zowel als de lokale én regionale radio en zelfs van de TV getrokken. De in dit verslagjaar georganiseerde tentoonstellingen zijn allemaal ruim belicht in de papieren edities zowel als in de online-versies van de lokale en de regionale media.

De gevangencellen van het Zierikzeese Gravensteen kwamen op 18 februari in een uitzending van *Verborgen Verleden* uitgebreid op de landelijke TV. Relatiebeheerder Ilja Mostert van het Zeeuws Archief Zierikzee bracht de geschiedenis van enkele voorouders van de bekende Nederlandse strafpleiters Wim en Hans Anker in beeld.

Radio Schouwen-Duiveland heeft op zaterdag 4 maart aandacht besteed aan de voordracht van René van Stipriaan, die in het kader van de Nationale Boekenweek en in samenwerking met Boekhandel De Vries is georganiseerd.

Op zondag 26 maart is een interview uitgezonden met de directeur-bestuurder waarin de toekomstplannen van het Stadhuis museum uitgebreid aan bod zijn gekomen.

Omroep Zeeland heeft bijna maandelijks met het item 'Terugkieke' in het programma 'Goedemorgen Zeeland' aandacht geschonken aan een object uit de gemeentelijke collectie.

Van de papieren uitingen door de schrijvende pers wordt jaarlijks een map bijgehouden die ter inzage ligt voor de bezoekers van het museumcafé. De digitale uitingen worden zoveel als mogelijk opgeslagen op de server van het museum.

PERSONEEL

Het Stadhuismuseum werkt met een team van acht betaalde krachten (allen parttimers, samen zes komma drie fte) en zo'n 50 vrijwilligers. Bovendien is de Stichting Stadhuismuseum nog werkgever op detacheringbasis van de educatief medewerker van de Vereniging van Musea Schouwen-Duiveland (VMSD).

De betaalde medewerkers zijn vooral actief in het backoffice van het museum. Vijf van de vrijwilligers ondersteunen de collectiebeheerder in de uitvoering van haar taak. De overige vrijwilligers zijn werkzaam in het frontoffice (entreebalie en museumcafé) van het museum. Deze laatste groep vrijwilligers maken het mogelijk dat het Stadhuismuseum open kan zijn en de bezoekers gastvrij worden ontvangen.

Op 7 juni heeft de HR-consultant van het Stadhuismuseum mw. L Brons samen met mw. M. Mellegers (PeopleGo) het hele team in het kader van teambuilding in een uitgebreide teamsessie een spiegel voorgehouden. Centraal stond die middag 'samen kunnen we het'.

Ergotherapeute mw. K. van Ham heeft op 20 juni weer eens de stand van de bureaus en de zithouding van de medewerkers op kantoor gecontroleerd en waar nodig gecorrigeerd.

Op advies van Van Ham is voor een medewerker een ergonomische muis voor de computer aangeschaft.

Uit dienst

In dienst

Mw. R. van Wijnen is van 1 juli begonnen op een arbeidsovereenkomst voor zes maanden om de collectiebeheerder te ondersteunen in haar werkzaamheden.

Inhuur

Mw. K.W. van den Berg, sinds 2019 projectleider presentaties, heeft per 1 april haar werkzaamheden voor het Stadhuismuseum neergelegd.

Per 8 mei is mw. R. Bakker het team van het Stadhuismuseum komen versterken als projectleider presentaties.

In verband met de gedeeltelijke afwezigheid wegens ziekte van educatief medewerker gedetacheerd naar de VMSD vanaf 24 april is S. Kweekel door de VMSD ingehuurd voor ondersteuning bij de organisatie van het tweejaarlijks evenement DOE US. Een ander deel van de werkzaamheden van de educatief medewerker VMSD is opgevangen door mw. R. Bakker vanuit haar bedrijf Loti.

Vrijwilligers

Voor de dagelijkse openstelling van het museum en de exploitatie van het museumcafé gedurende openingsuren zijn vrijwilligers onmisbaar. De Stadhuismuseum-organisatie prijst zich gelukkig met de ongeveer 50 vrijwilligers die bijna allemaal wekelijks een dienst draaien.

Een aantal van 65 vrijwilligers zou het inplannen van de diensten eenvoudiger maken, maar dit extra aantal is al jaren niet beschikbaar. Aangezien vele organisaties binnen de gemeente Schouwen-Duiveland 'vissen' in dezelfde beperkte vijver met vrijwilligers, zal rekening moeten worden gehouden met het feit dat niet eindeloos op de steun van vrijwilligers kan gerekend blijven worden. Positief is wel het aantal vrijwilligers dit verslagjaar gelijk is gebleven.

Op dinsdag 5 september zijn de vrijwilligers getraakteerd op een uitje naar Den Haag. Het Rijksmuseum De Gevangenpoort heeft deze dag centraal gestaan. Dit in verband met de gedeeltelijke gelijkenis in functie met het Zierikzeese Gravensteen. Binnen het programma van deze dag is ook ruimte gelaten voor een bezoek aan het Mauritshuis, Museum Bredius of de Galerij Prins Willem V. De dag is afgesloten met een maaltijd in een echt Haags traditioneel Indonesisch restaurant.

Opleiding

Vrijwilliger mw. C. Vercauteren en educatief medewerker VMSSD mw. A. van Hekke (Burghse Schoole) hebben op 4 april de cursus schoonmaken van de collectie van Erfgoed Zeeland gevolgd. Vrijwilliger Jacqueline Graven heeft het theoretische deel van deze cursus gevolgd.

Op 12 juni is vanuit Erfgoed Zeeland in het Stadhuismuseum de cursus rondleiden gehouden. Deelnemers waren vrijwilligers van de musea op Schouwen-Duiveland. Vanuit het Stadhuismuseum hebben vijf vrijwilligers deelgenomen.

Op 6 november hebben alle medewerkers van het backoffice en zeven vrijwilligers van het frontoffice de jaarlijkse BHV-training gevolgd. De evaluatie van de training is aanleiding geweest om de veiligheidsprotocollen van het museum nog eens goed door te nemen en daar waar nodig aan te scherpen. Met ingang van het nieuwe kalenderjaar zal er elk kwartaal aandacht gaan worden besteed aan het onderwerp BHV.

Huisvesting medewerkers

Aan de huisvesting van de medewerkers is in dit verslagjaar een kleine wijziging aangebracht. De behoefte aan een centrale vergaderruimte is gedeeltelijk opgelost door de medewerker techniek en beveiliging en de directeur-bestuurder van kamer te laten wisselen. De grote vergadertafel kan nu vaker worden ingezet zonder dat de medewerker, die vanwege zijn bewerkingen van zware fotobestanden gebruik maakt van een desktop in plaats van een laptop, van zijn werkplek hoeft.

Twee ruimtes op redelijke afstand van het kantoorgedeelte van het museum waar in stilte geconcentreerd kan worden gewerkt, blijft nog steeds op het verlanglijstje staan.

GEBOUW

Het voormalige stadhuis van Zierikzee

Op 14 juni heeft een inspecteur van de Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland, een toezichthouder namens het college van burgemeester en wethouders van Schouwen-Duiveland, een ronde gemaakt door het voormalige stadhuis van Zierikzee (Meelstraat 8-10) en de belendende percelen Meelstraat 4-6. Hij heeft deze ronde gemaakt in het kader van de per 1 juli

2023 verplicht gestelde 'informatieplicht verduurzaming van het energiegebruik'. Hierna volgt een citaat uit zijn rapportage:

Tijdens zijn controle zijn overtredingen geconstateerd inhoudende dat 'niet alle maatregelen met een terugverdientijd van vijf jaar of minder zijn genomen'.

Op basis van de nieuw erkende 'maatregelenlijst' gaat het om de volgende maatregelen die op een zelfstandig moment dienen te worden uitgevoerd:

1. **Energiebeheersysteem:** Pas een automatisch energieregistratie- en bewakingssysteem (EBS) met rapportagefunctie toe, waarbij gas-, warmte- (per uur) en elektragebruik (per kwartier) van het gebouw wordt geregistreerd.

Toelichting: Er is geen energieregistratie- en bewakingssysteem (EBS) met rapportagefunctie aanwezig, waarmee het gebruik van gas, warmte en elektriciteit wordt gemonitord.

2. **Ruimteverwarming:** Isoleer de verwarmingsleidingen en -appendages in onverwarmde ruimtes.

Toelichting: Er zijn meerdere cv-ketels aanwezig in de tweede technische ruimtes, de warmwaterleidingen en -appendages zijn daarvan niet geïsoleerd.

3. Pas een regeling toe op de verlichting, zodat deze buiten gebruikstijden niet onnodig brandt.

Toelichting: De verlichting brandt onnodig buiten gebruikstijden.

4. **Binnenverlichting:** Vervang Tl-8 buizen door ledverlichting.

Toelichting: Er zijn meerdere Tl-8 buizen aanwezig. Het advies is om niet alleen de lampen maar ook de armaturen te vervangen.

Op basis van de nieuw erkende maatregelenlijst gaat het om de volgende maatregelen die op een zelfstandig moment dienen te worden uitgevoerd:

5. **Terreinverlichting:** Vervang op een lichtmast de armaturen met (spaarlampen of) gasontladingslampen door led-armaturen.

Toelichting: Op het binnenplein staat een lichtmast met twee gasontladingslampen, zie foto's in het rapport. Deze lampen dienen vervangen te worden door ledlampen.

6. **Isolatie van de schil:** Vervang in bestaande kozijnen en ramen het enkelglas en het dubbelglas door HR++ glas.

Toelichting: Er zijn kozijnen of ramen met enkelglas en dubbelglas aanwezig in verwarmde gebouwen.

7. **Buitenverlichting:** Vervang armaturen met gasontladingslampen door led-armaturen.

Toelichting: Dezelfde soort gasontladingslampen, die aan de lichtmast hangen, zijn ook op andere plaatsen aangebracht. Deze dienen ook vervangen te worden voor led-armaturen.

Aangezien de gemeente als eigenaar van het pand én de installaties verantwoordelijk is voor al het bovenstaande, is de gemeentelijke afdeling gebouwbeheer op 26 juni van dit verslagjaar geweest op dit rapport. De gemeentelijke verantwoordelijkheid betreft ook de genoemde zaken die 'nagelvast' aan het pand zitten. Hieronder vallen bijvoorbeeld de verlichtingsarmaturen in de kantoren.

Qua onderhoud aan het gebouw is er ook in dit verslagjaar alleen aandacht besteed aan slechts een deel van het huurdersdeel. Klein onderhoud is uitgevoerd, maar schilderwerk van de raamkozijnen aan de binnenzijde van het pand is ook dit jaar niet uitgevoerd. Dit omdat het reeds jaren noodzakelijk onderhoud aan de buitengevel door de verhuurder is ook dit jaar is

doorgeschoven naar het volgende jaar. Voor de uitvoering van het schilderwerk dat voor rekening is van de huurder wordt in de jaarrekening 2023 een reserve aangehouden.

Bijna jaarlijks ondergaat het oude stadhuis van Zierikzee ook een inspectie van de Stichting Ongehinderd. Deze organisatie zet zich in voor goede toegankelijkheid van openbare gebouwen voor mensen met een handicap. Het bijna 500 jaar oude pand van het Stadhuismuseum heeft volgens het ook dit jaar weer uitgebrachte inspectierapport enkele locaties die minder goed of helemaal niet toegankelijk zijn voor minder validen.³ Dit zal altijd zo blijven, aangezien het pand juist op die plekken niet is aan te passen zonder het monumentale karakter aan te tasten.

Eind oktober is na lang aandringen bij de gemeentelijke afdeling gebouwbeheer eindelijk een elegante oplossing geplaatst voor de veel te diepe afstap van de onderste trede van de stenen trap van zolder richting de Schepen- of trouwzaal. Door de plaatsing van een extra hardstenen trede is de door het Stadhuismuseumteam zelf vervaardigde houten vlonder overbodig geworden en zullen bezoekers vanwege de hoge afstap minder snel vallen.

De gevangencellen in het Gravensteen

Het Zierikzeese Gravensteen was tot in 2011 in gebruik als Maritiem Museum Zierikzee en wordt door de gemeente sinds 2012 verhuurd aan de Stichting Wereldwinkel Schouwen-Duiveland. De bijna 500 jaar oude gevangencellen op de eerste verdieping en de 'vrouwencel' op zolder van het pand zijn echter op uitdrukkelijk verzoek van de gemeente onder het beheer van het Stadhuismuseumteam gebleven. Het team leidt op vaste tijden in de week geïnteresseerden rond en zorgt ook jaarlijks voor de schoonmaak van de eerste en tweede etage van dit pand.

Om met de start van het seizoen 2026, het jaar waarin het 500-jarig bestaan van het huidige pand kan worden gevierd, de eerste bezoekers te kunnen ontvangen dienen de plannen voor het wegwerken van het achterstallig onderhoud en voor de inrichting als museale belevenis al in een vroeg stadium op elkaar te zijn afgestemd. De eerste pogingen om in dit verslagjaar samen met de afdeling gebouwbeheer van de gemeente al te komen tot een inventarisatie van het benodigde onderhoud zijn helaas mislukt. Fijn is wel dat de ambtenaren cultuur en erfgoed van de gemeente hun bemiddeling hebben aangeboden en het belang zien van tijdig anticiperen op dat wat moet gebeuren om het Gravensteen vanaf de start van het seizoen 2026 weer geheel in te zetten als museum.

FINANCIËN

De aanvraag tot subsidie voor het beheer van de gemeentelijke collectie (inclusief de exploitatie van het Stadhuismuseum Zierikzee) is bij de gemeente op 21 september 2022 in de vorm van het *Activiteitenplan 2023* ingediend. Door de gemeentelijke organisatie is deze aanvraag geregistreerd onder zaaknummer 674712.

Op 6 december 2022 is bericht ontvangen dat de subsidie voor het verslagjaar 2023 € 747.069,20 bedraagt, bestaande uit € 687.079,20 (inclusief indexering van 7,2%) reguliere

---

³ Stichting Ongehinderd, *Hoe toegankelijk is het Stadhuismuseum?*, Rapport 19 juli 2023, toegezonden gekregen vanuit de gemeentelijke organisatie per e-mail d.d. 10 september 2023.

subsidie en een aanvulling groot € 60.000,00, die conform het raadsbesluit van 27 januari 2022 niet is geïndexeerd.

Voor de uitvoer van het huurdersdeel van het schilderwerk in 2024 wordt een reservering aangehouden. Uitvoering van dit deel van het onderhoud aan het pand heeft pas zin wanneer het verhuurdersdeel van het onderhoud naar behoren is verricht.

Doordat het antwoord van de gemeente over het al of niet willen overnemen van de contracten voor elektra en gas lang op zich heeft laten wachten, zijn dit verslagjaar geen vaste contracten met de leveranciers kunnen worden afgesloten. Dit jaar is het energieverbruik dus op basis van flexibele prijsvereenkomsten moeten worden betaald.

In februari 2024 is bij de gemeente een aanvraag ingediend voor een tegemoetkoming van de energiekosten maatschappelijke organisaties uit 2022. Bij besluit van het college van burgemeester en wethouder d.d. 21 mei 2024 is een bedrag van € 24.924,95 voor tegemoetkoming energiekosten 2022 toegekend. Dit bedrag is opgenomen in de Jaarrekening 2023.⁴ Later volgt hopelijk nog de kans op een tegemoetkoming in de hogere energiekosten in 2023.

Investeringsen

‘Goed gereedschap is het halve werk.’ Met dit spreekwoord op het netvlies is dit verslagjaar geïnvesteerd in nieuwe krachtiger computers voor de medewerker beveiliging en techniek en de projectleider presentatie. Beiden werken met zware softwarebestanden en hoog resolutie fotobestanden die steeds meer vergen van de interne geheugencapaciteit en de ingebouwde werksnelheid van de computer.

Voor de beveiliging van de gepresenteerde collectie en de bezoekers is het aantal beeldschermen waarop de camerabeelden op kantoor worden getoond uitgebreid.

Ten slotte is dit jaar geïnvesteerd in een upgrade van de geluidsinstallatie in de Schepen- of trouwzaal. Bij de verhuur van deze ruimte voor huwelijksceremoniën kwam namelijk met regelmaat een klacht dat de bestaande apparatuur van onvoldoende kwaliteit was.

---

⁴ Brief BenW Schouwen-Duiveland d.d. 22 mei 2024, zaaknummer 1015803.

BIJLAGEN

1 Raad van Toezicht en directeur-bestuurder

De Raad van Toezicht van de Stichting Stadhuismuseum Zierikzee bestond in 2023 uit:

mr. dr. J.C. van 't Veer, Renesse, voorzitter

functie: secretaris-generaal The European Lotteries, Brussel
nevenfuncties: voorzitter European Association for the Study of Gambling (onbezoldigd)
secretaris muziekvereniging Luctor et Emergo, Renesse (onbezoldigd)

drs. M. Janse, Middelburg,

functie: kantoordirecteur ABN AMRO MeesPierson, Goes
nevenfunctie: bestuurslid bij muziekvereniging Luctor et emergo, Renesse (onbezoldigd)

mw. ir. P. Warnar, Zierikzee, vicevoorzitter (tot 15 november)

functie: directeur-eigenaar Airpac, Zierikzee
nevenfuncties: algemeen bestuurslid van de Stichting bevordering gezondheidszorg en maatschappelijke zorg Schouwen-Duiveland

dr. H. Uil, Zierikzee, voormalig gemeentearchivaris Schouwen-Duiveland

functie: geen
nevenfuncties: lid van de Raad van Advies van de Stichting Monumenten Schouwen-Duiveland (bezoldigd)
president-commissaris van de Slavenkas te Zierikzee (onbezoldigd)
bestuurslid van de Stichting Oude Zeeuwse Kerken (onbezoldigd)
bestuurslid van de Stichting Vrienden Nieuwe Kerk Zierikzee (onbezoldigd)
bestuurslid van de Vereniging voor Nederlandse Kerkgeschiedenis (onbezoldigd)
voorzitter van de redactie van de *Kroniek van het land van de zeemeermin* (Schouwen-Duiveland) (onbezoldigd)
lid van de redactie van het Bulletin van de Stichting Oude Zeeuwse Kerken (onbezoldigd)
lid van de Commissie Zeeland van Erfgoedvereniging Heemschut (onbezoldigd)

mw. drs. E. van Duin, Schuddebeurs

functie: geen
nevenfuncties: geen

Directeur-bestuurder

dr. A.A.J Scheffers, Zierikzee

functie: directeur-eigenaar klinkaart bv, bureau voor museum- en collectiemanagement,
nevenfuncties: voorzitter en penningmeester a.i. Stichting Uitgeverij Clinkaert (onbezoldigd)
voorzitter Vereniging Musea Schouwen-Duiveland (onbezoldigd)
voorzitter Raad van Advies Stichting Eilandmarketing Schouwen-Duiveland (onbezoldigd)
penningmeester Ondernemersvereniging InZierikzee (onbezoldigd)
penningmeester Stichting Ondernemersfonds Binnenstad Zierikzee (onbezoldigd)
bestuurslid Vereniging Zeeuwse Musea (onbezoldigd)

2 Overzicht van afstotingen uit de gemeentelijke collectie:

In gevolge het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. 25 oktober 2022 zijn in dit verslagjaar objecten uit de gemeentelijke collectie – om niet – in eigendom overgedragen aan de Stichting Nieuwe Kerk Zierikzee:

- Paraplubak gemaakt van muurankers (inv. nr. 0000AC)
- Kroonluchter met tien armen (inv. nr. 0000CZ)
- Raadstafel gemeente Zierikzee (inv. nr. 0000DQ)
- Veertien bijhorende stoelen (inv. nr. 0000DR)

Op basis van hetzelfde besluit is in dit verslagjaar – eveneens om niet - in eigendom overgedragen aan de Stichting Renesse voor aankleding van het Sint Jacobshofje te Zierikzee of enig ander monumentaal pand:

- Lange houten tafel (inv. nr. 0000FE)
- Zes stoelen met biezen zitting (inv. nr. 0000FH)
- Twee zesarmige messing kroonluchters (inv. nr. 0000FI)
- Twee messing wandconsoles (inv. nr. 0000FJ)
- Eikenhouten tafel (inv. nr. 0000FK)
- Bijhorende twaalf grote en zes kleinere stoelen (inv. nr. 0000FL)
- Eikenhouten staande klok (inv. nr. 0000FM)
- Acht bruinleren stoelen (inv. nr. 0000FO)

3 Aanwinsten tot de gemeentelijke collectie

Schenking

Wrakduikstichting De Roompot, Vlissingen

Maquette van scheepswrak De Roompot, objectnr. 5347

Dekprisma uit scheepswrak De Roompot, objectnr. 5348

Fragment van kom uit De Roompot, objectnr. 5349

Deel scheepshuid uit wrak De Roompot, objectnr. 5350

Wijnfles uit scheepswrak De Roompot, objectnr. 5359

Deel katrol uit scheepswrak De Roompot, objectnr. 5360

* betreft een langdurig bruikleen omgezet in schenking

Stichting Streek- en Landbouwmuseum Goemanszorg, Dreischor

Haak van de brandweer, objectnr. 4497

Haak met punt van de brandweer, objectnr. 4498

Haak met beitel van de brandweer, objectnr. 4499

Vrieze, mevr. C.C. de (uit erfenis W. de Vrieze), Burgh-Haamstede

Bord van servies Waterschap Schouwen, objectnr. 6111

Herinneringsmedaille Tiendaagse Veldtocht, objectnr. 6112

Eremedaille voor menslievend hulpbetoon, objectnr. 6113

Medaille Mulock Houwer en Co. Zierikzee, objectnr. 6114

Medaille merriekeuring, afdeling Zeeland, objectnr. 6115a

Medaille merriekeuring, afdeling Zeeland, objectnr. 6115b

Medaille Open dag Moriaanshoofd, objectnr. 6116

Medaille biljartverenigingen O.K.K. en Witte van Haamstede, objectnr. 6118

Beeld Zeemeermin Westenschouwen, objectnr. 6119

Sporttrofee schoonrijden schaatsen Zierikzee, objectnr. 6140

Naamplaat Gebr. Kappers Renesse, objectnr. 6141

Theelepels Waterschap Schouwen-Duiveland, objectnr. 6142

Wandklok Zeelandia Zierikzee in art-deco stijl, objectnr. 6143

Zegelstempel met initialen W.d.V., objectnr. 6148

Firma stempel van P.C. Landegent, objectnr. 6149a

Firma stempel van P.C. Landegent, objectnr. 6149b

Citroenpers, objectnr. 6150

Aanmoedigingsprijs kleiduivenschietsen Schouwen-Duiveland, objectnr. 6151a

Beker kampioen kleiduivenschietsen Schouwen-Duiveland, objectnr. 6151b

Beker kampioen kleiduivenschietsen, objectnr. 6151c

Twee medailles Zeeuws kampioenschap kleiduivenschietsen, objectnr. 6151d-e

- Theeservies met afbeeldingen Renesse en Haamstede*, objectnr. 6152a-f
Kop en schotel met afbeelding Haamstede, objectnr. 6153a
Kop en schotel met afbeelding Haamstede, objectnr. 6153b
Drie wandtegels vliegveld Haamstede, objectnr. 6154a-c
Draaginsigne Rode Kruis Westhoek, objectnr. 6155
Medaille Monumentenmars Schouwen-Duiveland, objectnr. 6156a
Medaille Wandelmars Schouwen, objectnr. 6156b
Medaille R.K.K. Bruinisse, objectnr. 6156c
Medaille Sportvereniging Ouwerkerk, objectnr. 6156d
Medaille wandeltocht Brouwershaven, objectnr. 6156e
Medaille Avondvierdaagse Zierikzee, objectnr. 6156f
Beker Clubkampioen Baanbrekers, objectnr. 6157
Zegelstempel met initialen J.B.M., objectnr. 6158
Zegelstempel met initialen PLG, objectnr. 6159
- Uil, dr. H., Zierikzee
Dorpsvlag Noordwelle, objectnr. 6117
- Zee, mevr. E. van der, Bennekom
Schoenlepel, J. Orneê Zierikzee, objectnr. 6120
Houten kleppers, objectnr. 6121
- Roggeband, dhr. R., Zierikzee
Bierglas café de Gekroonde Suikerbiet, objectnr. 6124
- Leijdekker, mevr. M., Zierikzee
Handdoek zwemsportvereniging Onderdak, objectnr. 6125a
Handdoek zwemsportvereniging Onderdak, objectnr. 6125b
- Anoniem, Zierikzee
Consumptiemuntjes van Anywave Festival in Zierikzee 2023, objectnr. 6126
- Quist, mevr. C.J., Bruinisse
Samengestelde broche in doosje, objectnr. 6130a
Gouden hanger van slotje van klederdracht, objectnr. 6130b
Halsketting met zilveren bakslot, objectnr. 6130c
Ring met initialen CJO, objectnr. 6130d
Armband van Wilhelmina dubbeltjes, objectnr. 6130e
Fotolijst gemaakt van zilveren beugeltas, objectnr. 6130f
Broche van molen Zierikzee, objectnr. 6130g
- Bijl, dhr. R.G. en mevr. T. van der, Zierikzee
Scheerbekken, objectnr. 6131
Portefeuille van W.P. van Pagé & Co Zierikzee, objectnr. 6136

Aken, dhr. C.P.M. van, Amersfoort

Bel van Zierikzeese stadsomroeper, objectnr. 6132

Messing plaat met afbeelding Gasthuiskerk Zierikzee, objectnr. 6133

Messing plaat met afbeelding Sint Lievensmonsterkerk Zierikzee, objectnr. 6134

Boering, dhr. A., Zierikzee

Prototypes van servies Hotel Mondragon Zierikzee, objectnr. 6135a-g

Genootschap Kor en Bot, Zierikzee

Knieschijf paard uit Oosterschelde, objectnr. 6137

Schot BWzn, Erven van dhr. J., Zierikzee

Armband Luchtbeschermingsdienst Renesse, objectnr. 6139

Kuiper-Hohman, mevr. A.J., Velp

Twee vazen in elkaar hangend door Bert Frijns, objectnr. 6145

Luijendijk, dhr. L. en mevr. E.W.J., Leersum

Strijkglas, objectnr. 6160

Doe, dhr. F. van der, Zierikzee

Handspuit van bloemisterij in Zierikzee, objectnr. 6162

Donker-Lagerwerf, mevr. N., Zierikzee

Zwarte ondermuts klederdracht, objectnr. 6164

Zelfgemaakt dameshemd, objectnr. 6165

Zwarte mantel, objectnr. 6166

Drie zwarte jurken, objectnr. 6167a-c

Twee onderjurken, objectnr. 6168a-b

Nachthemd, objectnr. 6169

Matsinger-Jonker, mevr. W., Weert

Proeflapjes van Tannetje van Wouwe, objectnr. 6170a-b

Drie kruikenzakken van Tannetje of Johanna van Wouwe, objectnr. 6171a-c

Draaitol, objectnr. 6172a

Priktoel, objectnr. 6172b

Biljartbal, objectnr. 6173

Lucas-Ochtman, mevr. A., Ouwerkerk

Dominospel, objectnr. 6175

Lotto spel, objectnr. 6176

Schut, dhr. J. en mevr. A.L.E. Palm, Hengelo

Schilderij Begraafplaats te Dreischor door Theo Voorzaat, objectnr. 6177

Ingen Schenau, mevr. R. van, Zonnemaire,

Gecertificeerd moment van de opening van de expositie Momento Momentum, objectnr. 6179

Verworven door aankoop

In totaal is in dit verslagjaar voor € 13.162 aangekocht ten behoeve van de gemeentelijke collectie. Hiervan is € 5.797 gebruikt uit de subsidie 2023, € 7.365 uit eigen middelen. Speciaal voor de aankoop ten behoeve van de gemeentelijke collectie zijn twee schenkingen, samen groot € 3.250, ontvangen.

Schaling, E., Woudenberg

Zegelstempel van W.F. Mogge van Haamstede, inv. nr. 6127

Veilinghuis Peerdeman, Utrecht

H.J. Wolter, *Zomeravond in Zierikzee*, inv. nr. 6128

(Aangekocht met steun van de Stichting Vrienden van de schilder H.J. Wolter)

Linnington, S.D., Sandown, Isle of Wight

Kunstinstallatie met grondlagen van Schouwen-Duiveland, inv. nr. 6129a-b

Rob Kok Old Books & Prints, Loosdrecht

Onbekend, *Spel van Zea en Carlo*, inv. nr. 6138

Van Zadelhoff Veilingen & Taxaties, Hilversum

A. van den Brandeler, *Joodse begraafplaats in Zierikzee*, inv. nr. 6174

Labouchere, erven, Bilthoven

Th. van Arum, *Wandbord Zierikzee voor den prins 1572-1922*, inv. nr. 6178

4 Aanwinsten tot de bibliotheek van het Stadhuismuseum

Schenking

Schenking Marjan van Vossen

Caspers en Ester van Meurs, Lidi 12,5 jaar *Inwonerskrant voor en door Schouwen-Duivelanders*, Zierikzee 2022

Schenking anoniem

Postma, C. *Zierikzee Stad van Monumenten*, Zierikzee zonder jaar

Jongh, E. de *Portretten van echt en trouw. Huwelijk en gezin in de Nederlandse kunst van de zeventiende eeuw*, Zwolle 1986

Noorman, dr. Judith *Gouden vrouwen van de 17de eeuw*, Zwolle 2021

Schenking auteur

Bos, Frank *De geheimen van de Kajak*, uitgave Museum in 't Houten Huis De Rijp 2023

Haan, Sander den *Kerk- en bioscooplokaal te Zierikzee*, plaats niet vermeld

Veenstra, Wietse *Tussen gewest en generaliteit*, Zutphen 2014

Schenking uitgever

Mosterd en Pieter Eckhardt, Paul *De eeuw van Juliana*, Zwolle 2022

R. van Laere, *Loden zegels & verzegelingen, eerste hulp bij identificatie*, Hasselt 2019 (2 dln)

Meijer, Fred. G. *Stillezens door Zeeuwse meesters uit de gouden eeuw*, Zwolle 2022

Schenking Robbert Roggeband

Corine Nijenhuis, *De Gekroonde Suikerbiet*, Amsterdam 2021

Schenking J. Schot BWz.

Andreae, P.J. *Geschiedenis der Evangelisch-Luthersche Gemeente te Zierikzee*, Utrecht 1845

Beylen, J. van *Spreuken en gezegden ontleend aan de zeemanstaal*, Antwerpen 1978

Blom, Henk *Renesse in vroeger tijden deel 1*, Oostvoorne 1995

Blom, Henk *Renesse in vroeger tijden deel 2*, Oostvoorne 1996

Bouma en Wim Riemens, Hans *Dromen over Zeeland*, Amsterdam 1976

Braber en C.P. Pols, J.L. *Dreischor zoals het was...*, Zierikzee 1969

Buijse, J. *Stormramp van 30 sept. op 1 oct. 1911 inzonderheid te Bruinisse*, Goes zonder jaar

Buijsen, dr. Edwin *Ick soeck en vind. De schilderijen van Adriaen van de Venne*, Zwolle 2023

Cattenburgh, A.L. van *Intogt der Hollanders binnen Zierikzee, onder Jonker Willem, grave van Oostervant, 1304*, Leiden 1865

Coomans, Bram *Scharendijke in oude ansichten deel 1*, Zaltbommel 1986

Coomans, Bram *Scharendijke in oude ansichten deel 2*, Zaltbommel 1987

De ramp, Nationale uitgave met voorwoord H.M. de Koningin, Amsterdam 1953

Deinse, dr. A.B. van *Over het wapen van Westenschouwen en een antieke windwijzer*, Middelburg 1940

Dijkmeester, F.Th. *Cornelis van der Lek de Clercq, 1811-1886*, Apeldoorn 1991

Dony, mr. Frans *Elseviers Groot Antiekboek*, Amsterdam/Brussel 1980

Frederiks, mr. J.W. *Penningen*, Amsterdam 1947

Friederich, F.H.W. *Pijpologie, vorm, versiering en datering van de Hollandse kleipijp*, Voorburg 1975

Fruin, mr. R. *Stukken betreffende den stormvloed van 1530*, Middelburg 1908

Gittenberger en Helmut Weiss, Franz, *Zeeland in oude kaarten*, Tielt 1983

Grol, H.G. van *Het beheer van het Zeeuwse Zeewezen, 1577-1587*, Vlissingen 1936

Haentjens Dekker, R.W. *Het Porseleinboek*, Baarn 1965

Hekker, R.C. *De Schouwse stolp*, Doesburg 1985

Hoeven, dr. A. van der *Geschiedenis van de Mobilisatie te Zierikzee, aug. 1914-nov. 1918*, Zierikzee zonder jaar

Jansen-Glas en mr. A. Gast, M.E. *Brouwershaven zoals het was...*, Zierikzee 1972

Jumelet, S.A. *Bruinisse in oude ansichten*, Zaltbommel 1977

Kannemans, G.G. *Stranding van de Oostenrijkse Brik Pegno d'Amizicia, 1852, het verhaal achter schilderij*, Breda 1853

Keikes, W.H. *Drie eeuwen, Stad en Lande van Schouwen-Duiveland, een "beeldverhaal"*, Alphen aan den Rijn 1973

Keikes, W.H. *Zierikzee stad als een kasteel*, Zierikzee 1971

Kuyper, J. *Gemeente Atlas van de provincie Zeeland 1866*, Groningen 1982 (herdruk)

Lantsheer, mr. M.F. *Zelandia Illustrata*, 1e aflevering, Middelburg 1866

Loo, Joop van *Focus op Zierikzee*, Zaltbommel 2001

Man, dr. J.C. de *De vluchtbergen in Schouwen, de Bevelanden en Tholen*, Middelburg 1897

Meertens, dr. P.J. *Zeeuwse familienamen*, Naarden 1947

Nagtglas, F. *Levensberichten van Zeeuwen, eerste deel*, Middelburg 1890

Nagtglas, F. *Levensberichten van Zeeuwen, tweede deel*, Middelburg 1898

Nagtglas, F. *Zelandia Illustrata, tweede deel, 1e aflevering, Zuid- en Noord-Beveland, Schouwen en Duiveland, Tholen en St. Philipsland en Orisant*, Middelburg 1878

Biermasz en J.E. van den Broek, J.A. *Programma der feestelijkheden te Zierikzee, 31 augustus 1923, 25-jarig Regeeringsjubileum en verjaardag H.M. de Koningin*, Zierikzee 1923

Pols, C. *Zierikzee, zoals het was ...*, deel 2, Zierikzee 1991

Pols, C.P. *Gekwelde grond, Schouwen-Duiveland in ramp en herstel*, Zierikzee 1977

Pols, C.P. *Kent u ze nog ....de Zierikzeeënaars deel I*, Zaltbommel 1973

Pols, Cor *Renesse in oude ansichten deel 1*, Zaltbommel 1986

Pols, Cor *Renesse in oude ansichten deel 2*, Zaltbommel 1986

Pols, Cor *Renesse in oude ansichten deel 3*, Zaltbommel 1986

Pot, Jan *Het beleg van Zierikzee*, Leiden 1925

Reydon, mr. H. *De huismerken*, Naarden zonder jaar

Rijkscommissie voor de monumentenbeschrijving, Kunstreisboek voor Nederland, Zeeland,

Scheps, J.H. *Vrijheid en Volkseer, het verdoolde Zeeuwsche liberale statenlid arts C.J.M. Boogerd te Zierikzee het rechte pad geweest*, Den Dolder zonder jaar

Schuurbeque Boeye, jhr. Mr. J. *Het schilderijenbezit der Gemeente Zierikzee*, Middelburg 1950

- Slager en Paul de Schipper, Kees *Vissersverhalen, over hun leven in de delta*, Goes 1990
- Slager, Kees *De ramp een reconstructie, 200 ooggetuigen over de watersnood van 1953*, Goes 1992
- Smidt en M.P. de Bruin, J. Th. de *Zeeuwse Studiën, Beeldenrecht, tekeningen bij strafvonnissen uit Zierikzee (XVIe-XVIIe eeuw)*, Middelburg 1965
- Sneppen, Paul R.M. van der *Het Driekoningen Klooster*, zonder plaats 1981
- Tirion, Isaak *Tegenwoordige staat der Vereenigde Nederlanden; negende deel, behelzende eene beschrijving van Zeeland*, 1751, Amsterdam 1751
- Tirion, Isaak *Tegenwoordige staat der Vereenigde Nederlanden, tiende deel, vervolgende de beschrijving van Zeeland*, 1753, Amsterdam 1753
- Vereniging Stad en Lande van Schouwen-Duiveland, *Mededelingenblad*, Zierikzee uitgave 67, 68, 71, 73, 74, 75, 77, 78, 79, 80, 82, 83, 90, 95, 96, 102, 104, 105, 109, 110, 111, 113, 114, 116, 133.
- Visser, Frank *De smid van Schouwen, momentopname en getuigenissen van Schouwen vroeger en nu*, Baarn 1976
- Vos, P.D. de *De Graftschriften der voormalige St. Lievens-Monsterkerk te Zierikzee*, zonder plaats 1895
- Vrieze, W.P. de *29 Verhalen uit de historie van Schouwens Westhoek*, zonder plaats en zonder jaar
- VV Zierikzee en in de eilanden Schouwen en Duiveland, *Gids voor Zierikzee en Omstreken*, Zierikzee 1896
- VV Zierikzee, *Gids van Zierikzee en Omstreken*, Zierikzee 1931
- Welten, dr. J.B.V. *Pioniers aan de Oosterschelde*, Amsterdam/Dieren 1986
- Westendorp Boerma, dr. J.J. *De steden van Schouwen*, Middelburg 1956
- Willemse, J. *Evenementenprogramma 150 jaar Kunst en Eer, 1830-1980*, Zierikzee 1980
- Wilmink, Machiel *Une entreprise moderne dans une ville ancienne*, Wageningen 1947
- Zeelandia, *Het bakkers-boekje van Zeelandia*, derde deeltje, 's Gravenhage zonder jaar
- Schenking Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
- Overmeer, A.B.M., *Aldus is de Roompot vergaan....'*, Amersfoort 2017
- Schenking Geopark
- Snijders, Ludo *Geopark Schelde Delta*, Vlissingen 2023
- Schenking Loge "De ster in 't Oosten"
- Stolk en Hans Uil, *Aad 215 jaar Vrijmetselarij in Zierikzee. De Ster .....zij straalt!*, Zoetermeer 2016
- Schenking familie De Jonge
- Jonge, jhr. mr. C.C. de *Verhalen van oom Cai*, Blaricum, zonder jaar
- Schenking mw. L. van der Geest
- Brokerhof, Bert van Zanen en Arnold den Teuling, Agnes W. *Pluis in huis*, Amsterdam 1999
- Brokerhof, Bert van Zanen, Ko van de Watering en Henk Porck, Agnes W. *Het loopt in de papieren*, Amsterdam 2003
- Schenking Museum Flehite
- Jager, Onno Maurer, Jop Ubbens en Wolter Wefers Bettink, Maarten de *Wolter en Water*, Amersfoort 2023
- Schenking Museum Marie Tak van Poortvliet

Vloten, Francisca van *Jacoba van Heemskerck, Leven voor de kunst is alles*, Domburg 2023
Schenking dhr en mevr. J. Bin
Bruin en mr. Tina Kannegieter, M.P. de *Zeeland bij Gaslicht*, Den Haag 1974
Besselaar, Herman *Kleine geschiedenis van de straatverlichting*, Eindhoven 1969
Schenking boekhandel De Vries
Beart, Kees *Johannes Goedaert, fijnschilder en entomoloog*, Krabbendijke 2016

Verworven door aankoop

In totaal is voor € 254,60 aangekocht ten behoeve van de bibliotheek van het museum. Deze aankopen zijn geheel gefinancierd uit de eigen verworven middelen.

Heuf en Ria Geluk, Inge *Zichtbare herinneringen op Schouwen-Duiveland aan de watersnoodramp van 1 februari 1953*, Brouwershaven 2023

Brouwers, Elly de Feijter, Wim Hofman en Wim Scholten, Fleur *Door ons gedaen. Merklappen en merklapmotieven uit Zeeland*, Vlissingen 2000

Haslinghuis en dr. ing H.J. Janse, dr. E.J. *Bouwkundige termen van de westerse architectuur- en bouwhistorie*, Leiden 2005

Ostkamp en W. Snip, S. *Baardmankruiken, steengoed 1200-1950*, Hoorn 2023

Beekman, dr. Frans *De vogels van Schouwen-Duiveland*, Zierikzee zonder jaar

Slings, Gert Jan Verhoeff, *Zeeuws schilder en verzetstrijder. Eén van de tien van Renesse*, Brouwershaven 2023

Buijsen, dr. Edwin, *De omgekeerde wereld van Adriaen van de Venne*, Zwolle 2023

Hoeve e.a., Jan van de *Zeven eeuwen Gevangenpoort, van Voorpoort van het Hof tot Museum*, Den Haag 2007

Zandvliet, Kees *De wereld van de Familie Blaeu*, Zutphen 2023

Dam, René ten *Historische Moordkruisen in Nederland*, Amsterdam 2017

Lomas, Robert *Symbolen van de Vrijmetselarij*, 's Hertogenbosch 2023

Post en Noud Peters, Klaas *De fossiele zeezoogdieren van Nederland, van minizeehond tot reuzenpotvis*, Urk 2023

Veenstra, Wietse *Gewestelijke financiën, Zeeland 1573-1795*, Den Haag 2009

Heyning en Aagje Feldbrugge, Katie *Steenrijk Domburg*, Middelburg 2023